



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 709/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Danielom Tarbajom, advokátom, Zámocká 525/28, Stropkov, proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 210/2014 a proti jeho rozsudku č. k. 27 C 210/2014-183 z 15. januára 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a podľa čl. 37 ods. 3 listiny a základného práva na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny postupom všeobecného súdu v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia a jeho rozsudkom z 15. januára 2020. Sťažovateľ navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh, napadnutého rozhodnutia a súdneho spisu vzťahujúceho sa na predmetné konanie vyplýva, že Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 210/2014 o návrhu obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), doručenom súdu 13. mája 2014, na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 582,52 eur s príslušenstvom (ďalej len „žaloba“) vydal 15. januára 2020 napadnutý rozsudok, ktorým zaviazal žalovaného v 5. rade zaplatiť žalobcovi sumu 160,12 eur

s príslušenstvom (I. výrok), priznal žalobcovi voči žalovanému v 5. rade náhradu trov konania v plnom rozsahu (II. výrok), zamietol žalobu voči žalovaným v 1. až 4. rade a v 6. až 11. rade (III. výrok) a nepriznal im voči žalobcovi náhradu trov konania (IV. výrok) a napokon zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 422,40 eur s príslušenstvom (V. výrok). Napadnutý rozsudok nadobudol právoplatnosť 24. júna 2021 a vykonateľnosť 28. júna 2021.

3. V priebehu predmetného konania sťažovateľ podaním z 27. júna 2014, doručeným okresnému súdu 3. júla 2014, oznámil vstup do konania ako vedľajší účastník na podporu pôvodne žalovaného [REDAKOVANÉ] v súlade s vtedy platným procesným predpisom [Občianskym súdnym poriadkom účinným do 30. júna 2016 (ďalej len „OSP“)], konkrétne podľa § 93 ods. 2 OSP.

4. Okresný súd uznesením z 30. októbra 2014 pripustil vstup sťažovateľa do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Proti predmetnému uzneseniu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením z 31. augusta 2015 tak, že napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil. Predmetné uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 16. októbra 2015, a keďže 3. marca 2015 pôvodný žalovaný zomrel a okresný súd pokračoval v konaní s jeho dedičmi, bolo doručené až jeho právnym nástupcom a nadobudlo právoplatnosť 3. júla 2019.

5. Sťažovateľ poukazuje na to, že okresný súd prejednal žalobu a vo veci rozhodol na pojednávaní konanom 15. januára 2020 bez jeho účasti, napriek skutočnosti, že bol účastníkom konania, a navyše podaním z 11. novembra 2019, doručeným súdu toho istého dňa, sa domáhal informácie o stave konania, resp. zdôvodnenia, prečo súd vo veci nekoná. Obdobnými podaniami zo 16. septembra 2020, 16. októbra 2020, 18. novembra 2020, 18. decembra 2020, 22. januára 2021 a 23. februára 2021 sa sťažovateľ dožadoval poskytnutia informácie o stave konania, pričom okresný súd na nich nijako nereagoval.

6. Až na v poradí ôsmu žiadosť z 24. marca 2021 súd odpovedal sťažovateľovi prípisom z 20. mája 2021, v ktorom mu oznámil, že jeho účasť ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného zanikla účinnosťou Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), a keďže vstup intervenienta do konania podľa § 81 CSP zahlásený nebol a ani nebola predložená plná moc na zastupovanie spotrebiteľa podľa § 291 CSP, súd so sťažovateľom nekonal. Na predmetné oznámenie, ktoré mu bolo doručené 21. mája 2021, sťažovateľ reagoval podaním zo 6. júla 2021, pričom vyjadril nesúhlas s procesným postupom súdu a žiadal, aby s ním súd konal.

7. Na ďalšie podanie sťažovateľa z 18. januára 2022 označené ako „*Nesprávny úradný postup a prieťahy v konaní*“ reagovala podpredsedníčka okresného súdu vyjadrením z 3. februára 2022, doručeným sťažovateľovi 14. februára 2022, a uviedla, že sťažnosť podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov môže podať len účastník konania alebo strana v konaní, a teda že sťažovateľ nedisponuje legitímáciou na podanie takejto sťažnosti. Zároveň sťažovateľa informovala, že v predmetnom konaní bolo meritórne rozhodnuté a rozsudok je právoplatný a vykonateľný a že súd rozhodol aj o trovách konania, a to uznesením z 28. septembra 2021 právoplatným 12. novembra 2021.

II. Argumentácia sťažovateľa

8. Proti postupu okresného súdu v predmetnom konaní a jeho rozsudku z 15. januára 2020 podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

- a) okresný súd mu nesprávnym procesným postupom odňal možnosť konať pred súdom, keď s ním nekonal napriek skutočnosti, že uznesením z 30. októbra 2014 pripustil jeho vstup do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu; navyše mu dosiaľ nedoručil rozsudok vo veci,
- b) s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodovaciu prax odvolacích súdov tvrdí, že mu okresný súd mal umožniť realizáciu jeho procesných práv,
- c) právne postavenie občianskeho združenia vystupujúceho ako vedľajší účastník na strane spotrebiteľa podľa § 93 ods. 2 OSP v konaniach prebiehajúcich do 30. júna 2016 sa účinnosťou od 1. júla 2016 má posudzovať za použitia čl. 4 ods. 1 CSP ako postavenie osobitného subjektu podľa § 95 ods. 1 CSP,
- d) je nesprávne tvrdenie súdu, že vo veci bolo potrebné, aby po účinnosti CSP písomne súdu oznámil, že vstupuje do konania, alebo predložil plnú moc spotrebiteľa na jeho zastupovanie sťažovateľom v konaní,
- e) postup súdu odporuje ústavným zásadám ochrany nadobudnutých práv a ochrany legitímneho očakávania a následne aj princípu právnej istoty.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základných práv sťažovateľa označených v bode 1 tohto uznesenia postupom okresného súdu, ktorý s ním nekonal v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 210/2014 ako s osobitným subjektom podľa § 95 ods. 1 CSP, a taktiež jeho rozsudkom z 15. januára 2020.

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Ústavný súd poukazuje na ustanovenie § 124 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu

k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

12. Začiatok plynutia subjektívnej lehoty na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je pri opatrení alebo inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa, potrebné interpretovať rigorózne, t. j. tak, že sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa sťažovateľ pri zachovaní postupu *lege artis* o takomto opatrení alebo inom zásahu dozvedieť mohol a mal (IV. ÚS 287/09).

13. Nedodržanie uvedenej lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 124 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03, II. ÚS 2/2015, III. ÚS 90/2018).

14. V posudzovanej veci je vzhľadom na okolnosti prípadu potrebné považovať sťažovateľom namietaný postup súdu za iný zásah, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv alebo slobôd, a preto je rozhodujúce, kedy sa sťažovateľ o tomto zásahu do svojich práv mohol dozvedieť.

15. Ústavný súd konštatuje, že zo súdneho spisu, ako aj z príloh sťažnosti preukázateľne vyplýva, že oznámenie, že súd so sťažovateľom nekonal, mu bolo doručené 21. mája 2021, odkedy mu začala plynúť dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti vyplývajúca z § 124 zákona o ústavnom súde. Je teda nepochybné, že ústavná sťažnosť doručená ústavnému súdu 10. mája 2022 bola podaná celkom zjavne po uplynutí zákonom stanovenej lehoty.

16. Keďže lehotu uvedenú v § 124 zákona o ústavnom súde nemožno odpustiť, pričom sťažovateľovi táto lehota do dňa podania jeho sťažnosti preukázateľne uplynula, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť z dôvodu, že bola podaná oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 21. decembra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu